KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 29.9.2004
COM(2004) 621 końcowy

2004/0218 (COD)

Wniosek dotyczący

ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie instrumentu finansowego na rzecz środowiska (LIFE+)

(przedstawiona przez Komisję)

{SEC(2004) 1176}

UZASADNIENIE

1. TREŚĆ

Realizacja celów politycznych z Lizbony/Göteburga, czyli rozwój gospodarki europejskiej zapewniający wzrost i spójność społeczną przy jednoczesnej redukcji negatywnego wpływu na środowisko, wymaga stałego zaangażowania na rzecz trwałego użytkowania i zarządzania zasobami oraz ochrony środowiska. Na posiedzeniu wiosennym w marcu 2004 r. Rada stwierdziła, że „wzrost musi być nieszkodliwy dla środowiska, aby mógł mieć trwały charakter". Obecne tendencje w zakresie stanu środowiska oraz zwiększona presja, jakiej poddawane jest środowisko, wymagają liczniejszych i udoskonalonych działań. Wyzwania, z punktu widzenia przyszłych perspektyw finansowych, są dwojakiej natury: po pierwsze, należy zapewnić, że kluczowe cele środowiskowe, czyli przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, zahamowanie spadku różnorodności biologicznej, poprawa jakości życia oraz zapewnienie trwałego użytkowania i zarządzania zasobami, uzupełniają oraz wzmacniają program rozwoju; po drugie, należy oddzielić rozwój od jego negatywnych skutków dla środowiska.

Finansowanie unijne ma zasadnicze znaczenie dla realizacji tych celów. Zostało to ujęte w komunikacie pod tytułem „Tworzenie naszej wspólnej przyszłości. Wyzwania polityczne i środki budżetowe rozszerzonej Unii na lata 2007–2013" [COM(2004)101], uzupełnionym „Perspektywami finansowymi na lata 2007–2013" [COM(2004)487]. Środowisko zostanie ujęte w tych priorytetowych obszarach i będzie finansowane przede wszystkim w ramach działu 1: Trwały wzrost (dział 1A, w tym programy ramowe na rzecz innowacji i konkurencyjności; programy badawczo-rozwojowe, oraz dział 1B: Spójność dla wzrostu i zatrudnienia), działu 2: Ochrona i zarządzanie zasobami, w tym programy na rzecz rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, oraz działu 4: Europa jako partner globalny, w tym programy przedakcesyjne, a także programy rozwoju i pomocy zewnętrznej. Przykładowo, w chwili obecnej ok. 16,5 % środków z EFRR oraz 50 % z Funduszu Spójności przeznacza się na środowisko. Ponadto wszelkie interwencje w zakresie spójności, działań rolnośrodowiskowych oraz rozwoju obszarów wiejskich muszą odbywać się zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego dotyczącego środowiska. Należy utrzymać, a w koniecznych przypadkach zwiększyć, poziom finansowania działań środowiskowych w przyszłym okresie finansowania, tak by odzwierciedlić znaczenie środowiska jako kluczowego aspektu trwałego rozwoju.

Finansowanie środowiska wyraźnie wnosi „europejską wartość dodaną". Degradacja środowiska oraz zmiany klimatyczne w połączeniu z coraz częstszymi klęskami naturalnymi o charakterze transgranicznym (np. powodzie, pożary lasów) wymagają podejścia i reakcji o charakterze ogólnoeuropejskim oraz światowym. Finansowanie unijne wspiera działania, które ze względu na swój transgraniczny charakter nie byłyby finansowane na poziomie krajowym. Liczne są przykłady dóbr publicznych w dziedzinie środowiska, które niosą korzyści dla całej Europy, uzasadniając w ten sposób udzielenie pomocy na poziomie unijnym. Ujęte w Traktacie zobowiązania w zakresie ochrony środowiska oraz potrzeba nadzoru realizacji przepisów środowiskowych, jakie zostały przyjęte na przestrzeni ostatnich trzydziestu lat, wymagają działań i wsparcia finansowego na poziomie unijnym.

Podstawowe instrumenty finansowe Wspólnoty będą wspierały inwestycje fizyczne i materialne w środowisko, a także badania, innowacje i technologie środowiskowe. Programy

te nie obejmują jednakże wszystkich nadrzędnych celów w zakresie finansowania środowiska. Na przykład, nie obejmują one działań o wyłącznie europejskim wymiarze, takich jak wymiana najlepszych praktyk, budowanie potencjału instytucjonalnego władz lokalnych i regionalnych oraz wspieranie organizacji pozarządowych o ogólnoeuropejskim zasięgu działania. Działania te stanowią istotne uzupełnienie finansowania inwestycji i mają zasadnicze znaczenie dla realizacji celów środowiskowych w rozszerzonej Unii Europejskiej. Potrzebny jest zatem nowy instrument finansowy na rzecz środowiska. Pozwoli on na zebranie większości z bieżących programów wsparcia dla środowiska w ramach jednego instrumentu **i będzie finansowany w ramach wydatków *działu 2* Perspektyw finansowych na lata 2007-2013: *Ochrona i zarządzanie zasobami naturalnymi.***

2. WYBÓR INSTRUMENTU LIFE+

W celu uzupełnienia głównych programów finansowania proponuje się wprowadzenie nowego instrumentu finansowego na rzecz środowiska pod nazwą LIFE+ (instrument finansowy na rzecz środowiska: propagowanie trwałej Unii).

Ogólnym celem LIFE+ jest wspieranie rozwoju, realizacji, monitorowania, oceny i rozpowszechniania informacji na temat wspólnotowej polityki i prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska w ramach propagowania trwałego rozwoju UE. LIFE+ będzie w szczególności wspierał realizację Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska, którego celem jest przeciwdziałanie zmianom klimatycznym, zahamowanie spadku różnorodności biologicznej, poprawa stanu środowiska, zdrowia i jakości życia, zapewnienie trwałego użytkowania i zarządzania zasobami naturalnymi oraz odpadami, a także rozwijanie strategicznego podejścia do kształtowania i realizacji polityki oraz informowania/uświadamiania.

LIFE+ będzie wspierał działania, które:

– wnoszą „europejską wartość dodaną”: interwencja w ramach LIFE+ będzie następowała jedynie w przypadkach, w których wyraźnie wnoszona jest „unijna wartość dodana” i osiągana jest korzyść w skali europejskiej,

– powodują efekt dźwigni lub efekt mnożnikowy: LIFE+ będzie zapewniał mechanizm współfinansowania we współpracy z Państwami Członkowskimi, władzami regionalnymi lub lokalnymi oraz innymi podmiotami publicznymi i prywatnymi,

– mają charakter katalityczny lub demonstracyjny: LIFE+ będzie wspierać działania demonstrujące nowatorskie podejście do realizacji polityki ochrony środowiska,

– mają perspektywę długoterminową: interwencje w ramach LIFE+ będą miały charakter inwestycji na przyszłość. Ich celem będzie tworzenie fundamentów dla trwałości.

LIFE+ będzie posiadał dwa aspekty:

„LIFE+, realizacja i zarządzanie”:

– będzie przyczyniać się do rozwoju i demonstracji innowacyjnych podejść do zagadnień politycznych oraz instrumentów, w tym rozpowszechniania pomyślnych wyników badań,

– będzie przyczyniać się do konsolidacji bazy wiedzy do celów tworzenia, oszacowania, monitorowania i oceny, w tym oceny *ex post*, polityki i prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska (między innymi poprzez analizy, modelowanie i opracowywanie scenariuszy),

– będzie wspierać projektowanie i realizację podejść do monitorowania i oceny stanu środowiska, a także mających na niego wpływ czynników, nacisków i reakcji,

– będzie ułatwiał realizację wspólnotowej polityki ochrony środowiska, ze szczególnym naciskiem na realizację na poziomie lokalnym i regionalnym, poprzez działania, takie jak, między innymi, budowanie potencjału instytucjonalnego, wymiana najlepszych praktyk, współpraca w ramach sieci, rozwój modułów szkoleniowych i/lub programów,

– będzie zapewniał wsparcie na rzecz lepszego zarządzania środowiskiem, co zwiększy zaangażowanie zainteresowanych stron, w tym prośrodowiskowych organizacji pozarządowych, w procesie konsultacji i realizacji polityki.

Ten aspekt programu będzie służył doskonaleniu *bazy wiedzy* w zakresie tworzenia i realizacji polityki ochrony środowiska. W przyszłości proces tworzenia polityki będzie coraz bardziej skomplikowany i będzie wymagał dostępu do szerszych danych. Powszechnie uznaje się, że dla lepszej jakości procesu tworzenia polityki i efektywności kosztów należy podjąć trud uzyskania lepszych danych na temat stanu środowiska oraz zrozumienia zależności pomiędzy powietrzem, wodą i glebą, a także związku przyczynowo-skutkowego pomiędzy poszczególnymi działaniami oraz degradacją środowiska. Występuje ogólny niedobór zgłaszanych danych ilościowych i jakościowych, na których można by oprzeć wszechstronną ocenę polityki środowiskowej. Większość wskaźników środowiskowych nie ma pełnego unijnego zasięgu. Dane dotyczące poszczególnych krajów często nie są porównywalne ze względu na rozbieżność definicji i praktyk w zakresie gromadzenia danych. Istnieje niewiele wspólnych norm, współpraca pomiędzy systemami monitorowania jest niewystarczająca, a możliwości wymiany danych ograniczone. „LIFE+, realizacja i zarządzanie" będzie wspierać modelowanie, tworzenie scenariuszy i analizy, a także opracowywanie koncepcji, projektowanie i demonstrowanie nowych podejść do monitorowania i oceny w kluczowych obszarach priorytetowych, w tym objętych strategiami tematycznymi (np. zasoby, zapobieganie tworzeniu odpadów, powietrze, gleba, morze, pestycydy oraz środowisko miejskie). Przyczyni się to do konsolidacji bazy wiedzy oraz poprawy spójności i konsekwencji w zakresie monitorowania oraz oceny na poziomie europejskim, a tym samym do znaczącego udoskonalenia procesu tworzenia i realizacji unijnej polityki ochrony środowiska.

„LIFE+, realizacja i zarządzanie" ułatwi *nawiązywanie współpracy oraz wymianę najlepszych praktyk* w skali europejskiej. Nawiązywanie współpracy będzie miało szczególne znaczenie dla ułatwienia wymiany poglądów oraz najlepszych praktyk w dziedzinach, w których polityka, prawodawstwo bądź środki realizacji znajdują się we wczesnej fazie rozwoju (np. realizacja i zarządzanie terenami objętymi programem Natura), a także dla nadania aspektu trwałości rozwojowi urbanistycznemu, propagowania środowiskowego wymiaru ochrony lasów oraz w dziedzinie ochrony przeciwpożarowej lasów, środowiska, zdrowia itd. Nawiązywanie współpracy pomiędzy władzami administracyjnymi i sądowniczymi Państw Członkowskich, działającymi w dziedzinie ochrony środowiska okazało się mieć zasadnicze znaczenie dla poprawy i ułatwienia realizacji przepisów wspólnotowych. Efekt mnożnikowy dotychczasowych inicjatyw w zakresie nawiązywania współpracy o wymiarze europejskim –

kampania na rzecz trwałej mobilności, dzień bez samochodu, konsultacje z zainteresowanymi stronami w ramach strategii tematycznych itd. – dowiódł użyteczności wsparcia w tej dziedzinie.

Budowanie potencjału instytucjonalnego w ramach LIFE+, w szczególności na poziomie lokalnymi i regionalnym, będzie prowadziło do powstania efektu synergii poprzez przygotowanie władz, instytucji i prywatnych podmiotów do realizacji polityki i przepisów, potencjalnie przyczyniając się do udoskonalenia procesu realizacji programów i polityki w innych obszarach oraz ich większej integracji pod względem środowiskowym.

„LIFE+, realizacja i zarządzanie" ułatwi również *aktywne włączenie obywateli* w proces tworzenia i realizacji polityki poprzez wsparcie sieci, zainteresowanych stron oraz organizacji pozarządowych zaangażowanych w ochronę środowiska. W powiększonej Unii Europejskiej będzie rosła rola tych organizacji w upowszechnianiu informacji, monitorowaniu realizacji polityki oraz zachęcaniu do dyskusji.

„LIFE+, informacja i komunikacja":

– będzie rozpowszechniać informacje i rozwijać świadomość w zakresie ochrony środowiska,

– będzie wspierać działania towarzyszące (publikacje, imprezy, kampanie, konferencje itd.).

„LIFE+, informacja i komunikacja" będzie aktywnie propagować politykę unijną w zakresie ochrony środowiska w drodze *działań informacyjno-komunikacyjnych, rozwijania świadomości i dialogu*, pomagając tym samym osobom oraz grupom działającym w ramach europejskiego społeczeństwa obywatelskiego we wzięciu świadomego i czynnego udziału w procesie ochrony środowiska oraz trwałego użytkowania zasobów. Poprzez tworzenie i utrzymywanie skutecznych mechanizmów rozwoju świadomości i dialogu we współpracy z sieciami interesariuszy „LIFE+, informacja i komunikacja" będzie wzmacniać poczucie własności unijnej polityki w różnych obszarach ochrony środowiska, a także będzie przyczyniać się do jej skuteczniejszej realizacji. Program ten pozwoli przybliżyć obywatelom politykę unijną.

3. LIFE+ – UPROSZCZONY, UDOSKONALONY I PROPORCJONALNY INSTRUMENT

Wybór jednego instrumentu podyktowany jest potrzebą uproszczenia, a także opiera się na doświadczeniach praktycznych oraz zaleceniach wynikających z przeprowadzonych ocen. Dyrekcja Generalna ds. Środowiska zarządza centralnie kilkoma różnymi programami: programem LIFE, programem na rzecz zrównoważonego rozwoju miast, programem organizacji pozarządowych, programem Forest Focus, ogólnym mechanizmem tworzenia i realizacji polityki (w wymiarze wewnętrznym i zewnętrznym) oraz transferem budżetu do EEA (European Environment Agency, Europejska Agencja Ochrony Środowiska). Dla każdego z tych programów obowiązują osobne procedury stosowania/administrowania oraz komitologii, a zarządzanie nimi wymaga znacznych zasobów.

W swej obecnej formie program LIFE posiada trzy aspekty: środowisko, natura i państwa trzecie. „LIFE środowisko" wspiera przedsięwzięcia demonstracyjne i pilotażowe mające na celu kształtowanie nowych podejść i sposobów ochrony oraz poprawy stanu środowiska, ze

szczególnym naciskiem na innowacyjne technologie i aplikacje. „LIFE natura” wspiera realizację unijnej polityki ochrony przyrody, podczas gdy „LIFE państwa trzecie” finansuje pomoc techniczną w zakresie budowania potencjału instytucjonalnego oraz propagowania trwałego rozwoju w państwach trzecich. Ramy wspólnotowe dla współpracy w zakresie propagowania trwałego rozwoju miast zapewniają wsparcie finansowe i techniczne sieciom władz lokalnych oraz mają na celu stworzenie zachęty do tworzenia, wymiany i realizacji dobrych praktyk na lokalnym poziomie prawodawstwa unijnego w zakresie ochrony środowiska, trwałego rozwoju miast oraz Lokalnej Agendy 21 (działania na poziomie ponadnarodowym, przyczyniające się do trwałego rozwoju). Wspólnotowy program działań wspierający organizacje pozarządowe zapewnia pomoc finansową dla organizacji pozarządowych biorących udział w tworzeniu i realizacji wspólnotowej polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska w różnych regionach Europy. Program Forest Focus obejmuje monitorowanie i ochronę lasów przed zanieczyszczeniami atmosferycznymi oraz pożarami, a także monitorowanie lasów pod względem różnorodności biologicznej, zmian klimatycznych, magazynowania węgla i gleby. Program ten wspiera również opracowywanie działań mających na celu zapobieganie pożarom lasów. Pozostałe działania prośrodowiskowe są finansowane w ramach linii budżetu ogólnego, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, na podstawie art. 49 ust. 2 rozporządzenia finansowego (instytucjonalne prerogatywy Komisji). W przypadku działań prowadzonych w obrębie UE te linie budżetowe zapewniają finansowanie realizacji polityki ochrony środowiska, w tym analizy i działania na rzecz podniesienia świadomości. W odniesieniu do wymiary zewnętrznego obejmują one w szczególności regularne wpłaty w ramach konwencji i umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska, których stroną jest Wspólnota.

Większość tych programów zostanie połączona w ramach jednego instrumentu na rzecz środowiska. Podstawowe cele i zakres niektórych z tych programów będą kontynuowane w ramach LIFE+. Na przykład, programy LIFE+ będą odzwierciedlały zakres obecnego rozporządzenia dotyczącego programu Forest Focus, podczas gdy działania zostaną uwzględnione przez oba aspekty LIFE+. Organizacje pozarządowe oraz władze lokalne i regionalne nadal będą otrzymywały wsparcie w ramach LIFE+. Koperta budżetowa jest wystarczająco duża, by ułatwić finansowanie tych działań zgodnie z przeszłymi zobowiązaniami. Dotacja na EOG zostanie udzielona w ramach tego samego działu wydatków budżetowych, lecz nie w ramach rozporządzenia LIFE+.

W odniesieniu do programów i wydatków nieobjętych nowym instrumentem pojedynczy instrument nie jest prostym przedłużeniem dotychczasowego programu LIFE. W kontekście decyzji podjętych w trakcie opracowywania komunikatu w sprawie perspektyw finansowych [COM(2004)487] oraz w celu poprawienia synergii pomiędzy poszczególnymi instrumentami wspólnotowymi komponent dotychczasowego programu LIFE dotyczący technologii środowiskowych oraz ekoinnowacji zostanie włączony w unijny program ramowy dotyczący konkurencyjności, który jest aktualnie opracowywany. Obejmie to szereg działań uwzględnionych w ramach dotychczasowego programu „LIFE środowisko”. W tym samym komunikacie proponuje się, aby zewnętrzny wymiar polityki ochrony środowiska był finansowany wyłącznie za pośrednictwem instrumentów pomocy zewnętrznej. W związku z tym aspekt dotychczasowego programu LIFE dotyczący państw trzecich, a także działania zewnętrzne dotychczas finansowane w ramach ogólnego mechanizmu realizacji (np. wpłaty z tytułu międzynarodowych konwencji o ochronie środowiska) będą finansowane w przyszłości w ramach instrumentów pomocy zewnętrznej. Ochrona praw obywatelskich będzie nadal przedmiotem osobnego finansowania w ramach odrębnego instrumentu solidarności.

Połączenie tych programów w ramach jednego instrumentu przyniesie poprawę wydajności dzięki znacznemu uproszczeniu procesu decyzyjnego, elastyczności przyznawania środków w ramach jednego instrumentu oraz redukcję administracyjnych kosztów stałych związanych z finansowaniem działań o podobnym charakterze w ramach różnych programów. Pojedynczy instrument pozwoli na przyjęcie jednego zestawu zasad oraz procedur decyzyjnych i finansowych, jak również na bardziej konsekwentne ukierunkowywanie polityki. Spowoduje to obniżenie administracyjnych kosztów stałych oraz większą przejrzystość i wyrazistość.

Wprowadzone zostanie podejście oparte na wieloletnim programowaniu, Komisja będzie przedstawiała do przyjęcia wieloletnie programy wyznaczające zasadnicze cele, priorytetowe obszary działania, rodzaj działań, oczekiwane wyniki oraz plany finansowania. Szczegółowe roczne programy pracy będą zawierały przełożenie celów wieloletnich na konkretne działania. Programy te będą obejmowały wskaźniki służące do oceny i szacowania programu. Zostaną przyjęte szczegółowe przepisy wykonawcze w zakresie realizacji i oceny programów.

Wyniki oceny zostały uwzględnione przy projektowaniu programu LIFE+. Oceny te pokazały pozytywny wpływ dotychczasowych programów. Na przykład, program LIFE pełnił zasadniczą rolę w uruchomieniu kluczowych inicjatyw środowiskowych, takich jak np. sieć Natura 2000. Inne programy wspierały tworzenie ogólnoeuropejskich sieci i organizacji lokalnych oraz pozarządowych o charakterze prośrodowiskowym. Ocena programu LIFE wskazała na potrzebę poprawy w zakresie wsparcia procesu kształtowania polityki oraz upowszechniania wyników, a także większego oddziaływania projektów demonstracyjnych na skalę ogólnoeuropejską. Stwierdzono, że choć zarządzanie i kontrola programu są prowadzone wydajnie z zastosowaniem systematycznych i rygorystycznych procedur, to jednak procesy są zbiurokratyzowane i można by je uprościć. Zalecenia te zostały uwzględnione przy projektowaniu programu LIFE+.

LIFE+ uwzględnia zarówno zasadę pomocniczości, jak i proporcjonalności. Jeśli chodzi o pomocniczość, to istnieje pole do działania w dziedzinie ochrony środowiska na wszystkich poziomach systemu sprawowania władzy. Przy projektowaniu instrumentu LIFE+ zwrócono szczególną uwagę na zapewnienie wsparcia wyłącznie dla działań wnoszących „unijną wartość dodaną”. Unia Europejska opiera się na zasadzie solidarności, a także wzajemnego uczenia się. Jednocześnie realizacja uzgodnionych kluczowych celów wymaga synergii pomiędzy działaniami i decyzjami o wydatkach na poziomie unijnym, krajowym i regionalnym. Uzupełniając i stymulując wysiłki krajowe, regionalne oraz lokalne w celu propagowania ochrony środowiska, Unia może zwiększać wydajność działań na tych poziomach systemu sprawowania władzy oraz wykazywać ogólnounijną solidarność. Ma to duże znaczenie z uwagi na większą różnorodność w następstwie rozszerzenia.

W ramach poszerzonej UE występuje znaczna potrzeba finansowego wsparcia na rzecz środowiska. Potrzeba ta wiąże się głównie z inwestycjami w infrastrukturę wymaganą w celu efektywnej realizacji przepisów WE w zakresie ochrony środowiska. Istnieje również potrzeba wsparcia działań towarzyszących. Finansowanie w ramach LIFE+ jest niewielkie w porównaniu z potrzebami inwestycyjnymi, lecz spore, jeśli uwzględni się efekt mnożnikowy oraz korzyści dla spójności. Jest ono skromne i proporcjonalne, zważywszy na rozmiar wyzwań w zakresie ochrony środowiska, z jakimi będzie musiała się zmierzyć UE w okresie objętym perspektywą finansową.

Nowy instrument na rzecz ochrony środowiska będzie uzupełniał i wzmacniał inne instrumenty finansowania WE. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na unikanie podwójnego finansowania. Na przykład, działania podejmowanie w ramach LIFE+ w

dziedzinie tworzenia wiedzy będą ściśle koordynowane z Europejską Agencją Ochrony Środowiska w Kopenhadze (EEA), a także mogą być zlecane za jej pośrednictwem.

Podjęte zostaną znaczne wysiłki w celu uzupełnienia rozwoju obszarów wiejskich oraz finansowania strukturalnego. Przykładowo, dotychczasowy program „LIFE natura" zapewniał bardzo skuteczną pomoc w wyznaczaniu terenów objętych programem Natura 2000 oraz demonstrowaniu sposobów zarządzania niektórymi z tych terenów. Kolejnym krokiem w realizacji sieci Natura 2000 jest aktywne zarządzanie wyznaczonymi terenami. Wymaga to większych środków finansowych oraz finansowania o charakterze strategicznym, długoterminowym i strukturalnym, czyli wsparcia inwestycyjnego dla terenów oraz ich właścicieli. Jako że takie finansowanie mogą najlepiej zapewnić unijne fundusze strukturalne oraz te przeznaczone na rozwój obszarów wiejskich, dokonano odpowiednich ustaleń na okres objęty przyszłymi perspektywami finansowymi. Jednakże nowy instrument LIFE+ będzie nadal miał zastosowanie do działań związanych z programem Natura 2000, które nie są objęte innymi instrumentami, takimi jak: rozwój innowacyjnych sposobów podejścia do kwestii zarządzania terenami oraz ich demonstracji, wsparcie techniczne w opracowywaniu planów zarządzania nowymi terenami bądź terenami nieobjętymi przepisami o funduszach strukturalnych lub funduszach na rozwój obszarów wiejskich, projektowanie innowacyjnych systemów monitorowania, szkolenie zainteresowanych stron, działania w zakresie komunikacji i współpracy w ramach sieci oraz wsparcie dla tworzenia lokalnych przedsięwzięć partnerskich propagujących konkretne podejście zarządcze do ochrony stref Natura 2000.

2004/0218 (COD)

Wniosek dotyczący

ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie instrumentu finansowego na rzecz środowiska (LIFE+)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 175 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji[1],

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego[2],

uwzględniając opinię Komitetu Regionów[3],

stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) Środowisko jako jeden z wymiarów strategii trwałego rozwoju UE, przyjętej na posiedzeniu Rady Europejskiej w Göteburgu w 2001 r., jest priorytetem pomocy wspólnotowej i będzie finansowane przede wszystkim za pośrednictwem programów dotyczących spójności, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, badań, innowacji, konkurencyjności, działań przedakcesyjnych, rozwoju oraz pomocy zewnętrznej.

(2) Jako że te programy wspólnotowe nie obejmują wszystkich nadrzędnych celów finansowania środowiska, istnieje potrzeba wsparcia wspólnotowej polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska, a w szczególności priorytetów określonych w ramach Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska.

(3) Wyzwaniom związanym z efektywnym rozwojem i realizacją polityki ochrony środowiska w ramach Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska można stawić czoła jedynie udzielając wsparcia dla prezentacji innowacyjnych podejść do zagadnień polityki, konsolidację bazy wiedzy, tworzenie potencjału wdrożeniowego, wspieranie dobrych rządów oraz propagowanie współpracy w ramach sieci, wzajemnego uczenia się i wymiany najlepszych praktyk, a także doskonaląc rozpowszechnianie informacji, podnoszenie świadomości i komunikację.

(4) Wsparcie w ramach niniejszego rozporządzenia powinno być zatem ukierunkowane na rozwój, realizację, monitorowanie i ocenę polityki oraz prawodawstwa w zakresie

---

1 Dz.U. C […], z […], str. […].
2 Dz.U. C […], z […], str. […].
3 Opinia przedstawiona w dniu (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym).

ochrony środowiska, jak również przekazywanie informacji na ich temat i rozpowszechnianie na terenie całej UE.

(5) Wsparcia należy udzielać w drodze umów dotacyjnych oraz umów o zamówienia publiczne, określonych w rozporządzeniu finansowym.

(6) Doświadczenia związane z dotychczasowymi instrumentami uwidoczniły potrzebę wieloletniego planowania oraz programowania, jak również skoncentrowania wysiłków poprzez wyznaczanie priorytetów oraz ukierunkowanie na obszary działalności mogące odnieść korzyść z pomocy finansowej Wspólnoty.

(7) Istnieje potrzeba zmniejszenia liczby programów oraz uproszczenia procesu programowania i zarządzania poprzez wprowadzenie jednego udoskonalonego programu.

(8) Należy jednak zapewnić sprawne przejście działań finansowanych w ramach dotychczasowych programów po ich wygaśnięciu, a także ich dalsze monitorowanie oraz kontrolę.

(9) Należy zapewnić, aby wsparcie w ramach niniejszego programu stanowiło uzupełnienie innych funduszy i instrumentów wspólnotowych.

(10) Zgodnie z wnioskami z posiedzeń Rady Europejskiej w Luksemburgu (grudzień 1997) i w Salonikach (czerwiec 2003) należy uznać, że kraje kandydujące oraz kraje zachodnich Bałkanów uczestniczące w procesie stabilizacji i stowarzyszenia kwalifikują się do uczestnictwa w programach wspólnotowych zgodnie z warunkami określonymi w odpowiednich umowach dwustronnych zawartych z tymi krajami.

(11) Rozporządzenie niniejsze ustanawia ramy finansowe na okres siedmiu lat, które mają stanowić podstawowy punkt odniesienia dla władz budżetowych w rozumieniu ust. 36 (propozycji) porozumienia międzyinstytucjonalnego z (xxx) między Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej oraz poprawy procedury budżetowej [COM(2004)498 wersja ostateczna z 14.7.2004].

(12) Państwa Członkowskie nie są w stanie na własną rękę zrealizować w wystarczającym stopniu celów Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska uzgodnionych na poziomie Wspólnoty, co stanowi uzasadnienie dla pomocy wspólnotowej, pod warunkiem że nie będzie wykraczała poza to, co jest niezbędne dla osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Cele

Niniejszym ustanawia się instrument finansowy na rzecz środowiska, dalej zwany „LIFE+”.

Ogólnym celem LIFE+ jest wspieranie rozwoju i realizacji wspólnotowej polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska w ramach propagowania trwałego rozwoju.

LIFE+ będzie stanowił wsparcie dla realizacji Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska, a w szczególności będzie przyczyniał się do:

– osiągnięcia takiej jakości środowiska, że zanieczyszczenia nie będą powodowały szkodliwych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego i środowiska,

– ustabilizowania koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie zapobiegającym niebezpiecznej ingerencji antropogenicznej w system klimatyczny,

– ochrony, zachowania, przywrócenia i ułatwienia funkcjonowania systemów i siedlisk naturalnych oraz dzikiej flory i fauny w celu zahamowania procesu pustynnienia oraz utraty różnorodności biologicznej,

– propagowania lepszego zarządzania zasobami naturalnymi i odpadami oraz tworzenia zachęty do przechodzenia na bardziej zrównoważone systemy produkcji i konsumpcji,

– rozwijania strategicznego podejścia do tworzenia, realizacji i integracji polityki, w tym poprawy zarządzania środowiskiem oraz zwiększania świadomości.

Artykuł 2

Zakres i cele szczegółowe

1. LIFE+ będzie miał dwa aspekty, służące realizacji celów środowiskowych określonych w art. 1.

„LIFE+ realizacja i zarządzanie” będzie:

– przyczyniać się do rozwoju i demonstracji innowacyjnych podejść do zagadnień polityki oraz instrumentów politycznych,

– przyczyniać się do konsolidacji bazy wiedzy do celów tworzenia, szacowania, monitorowania i oceny polityki oraz prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska,

– wspierać projektowanie i realizację podejścia do monitorowania i oceny stanu środowiska, a także mających na niego wpływ czynników, nacisków i reakcji,

– ułatwiać realizację wspólnotowej polityki ochrony środowiska ze szczególnym naciskiem na działania wdrożeniowe na poziomie lokalnym i regionalnym,

– zapewniać wsparcie na rzecz lepszego zarządzania środowiskiem oraz poszerzenia udziału zainteresowanych stron, w tym organizacji pozarządowych, w procesie konsultacji i realizacji polityki.

„LIFE+ informacja i komunikacja” będzie:

– rozpowszechniać informacje i podnosić świadomość w zakresie ochrony środowiska,

– wspierać działania towarzyszące (działania informacyjno-komunikacyjne, kampanie, konferencje itd.).

2. Przykładowy wykaz kwalifikujących się tematów i działań przedstawiono w załączniku 1.

Artykuł 3

Rodzaje interwencji

1. Finansowanie wspólnotowe może przyjmować następujące formy prawne:

– umów dotacyjnych,

– umów o zamówienia publiczne.

2. Dotacje wspólnotowe mogą być udzielane w konkretnej postaci oraz w drodze konkretnych umów, takich jak umowy ramowe o partnerstwie czy też uczestnictwo w mechanizmach finansowych oraz funduszach. Mogą one przybierać formę współfinansowania dotacji na pokrycie kosztów operacyjnych lub dotacji na działania. W przypadku dotacji na działania maksymalny udział współfinansowania zostanie określony w rocznych programach pracy. Dotacje na pokrycie kosztów operacyjnych dla podmiotów realizujących cele służące ogólnemu interesowi europejskiemu nie mogą podlegać przepisom rozporządzenia finansowego dotyczącym stopniowego zmniejszania poziomu przyznanych środków.

3. Ponadto przewiduje się wydatki na działania towarzyszące w drodze umów o zamówienia publiczne, w którym to przypadku środki wspólnotowe obejmą zakup towarów i usług. Obejmie to, między innymi, wydatki na działania informacyjno-komunikacyjne, opracowanie, realizację, monitorowanie, kontrolę i ocenę projektów, polityk, programów i przepisów prawa.

Artykuł 4

Programowanie

1. Finansowanie będzie udzielane na wsparcie wieloletnich programów strategicznych opracowanych przez Komisję. Programy te będą określały zasadnicze cele, obszary priorytetowe działania, rodzaj działań oraz oczekiwane wyniki finansowania wspólnotowego w odniesieniu do celów wytyczonych w art. 1 oraz, na ile to możliwe, będą zawierały orientacyjne szacunki finansowe.

2. Roczne programy pracy będą oparte na wieloletnim programie strategicznym i będą określały, w odniesieniu do danego roku, cele, obszary działania, kalendarz, oczekiwane wyniki, sposoby realizacji, kwoty finansowe oraz maksymalny wskaźnik współfinansowania.

3. Wieloletnie i roczne programy będą przyjmowane zgodnie z procedurami określonymi w art. 12. Programy wieloletnie i roczne mogą być w razie potrzeby zmienianie w trakcie ich realizacji zgodnie z tymi samymi procedurami.

Artykuł 5

Procedury finansowe oraz środki wykonawcze

1. Komisja realizuję pomoc wspólnotową zgodnie z rozporządzeniem finansowym Rady (rozporządzenie Rady (WE/Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r.) mającym zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich.

2. Komisja może podjąć decyzję o powierzeniu realizacji części budżetu podmiotom krajowego sektora publicznego bądź pełniącym misję publiczną podmiotom prawa prywatnego na podstawie przepisów art. 54 ust. 2 lit. c) rozporządzenia finansowego, zgodnie z kryteriami wyboru określonymi w załączniku 3.

Artykuł 6

Beneficjenci

Program LIFE+ otwarty jest dla podmiotów i instytucji publicznych i/lub prywatnych, a w szczególności:

– władz krajowych, regionalnych i lokalnych,

– wyspecjalizowanych podmiotów przewidzianych w przepisach unijnych,

– organizacji międzynarodowych – w odniesieniu do działań w Państwach Członkowskich oraz w krajach, o których mowa w art. 7,

– organizacji pozarządowych.

Artykuł 7

Uczestnictwo państw trzecich

Następujące kraje mogą uczestniczyć w programach finansowanych w ramach LIFE+ pod warunkiem uzyskania uzupełniających środków:

– kraje EFT-y będące członkami EOG zgodnie z postanowieniami Porozumienia o EOG,

– kraje kandydujące, które złożyły wniosek o członkowstwo w Unii Europejskiej, jak również kraje zachodnich Bałkanów uczestniczące w procesie stabilizacji i stowarzyszenia.

Artykuł 8

Uzupełnianie się instrumentów finansowych

Operacje finansowania w ramach niniejszego rozporządzenia nie mogą być objęte podstawowym zakresem innych wspólnotowych instrumentów finansowych, jak również nie mogą być przedmiotem pomocy udzielanej na ten sam cel w ramach tych instrumentów.

Beneficjenci niniejszego rozporządzenia przekazują Komisji informacje na temat środków otrzymanych z budżetu WE oraz oczekujących na załatwienie wniosków o przyznanie finansowania. Dążyć się będzie do synergii i komplementarności w stosunku do innych instrumentów wspólnotowych.

Artykuł 9

Okres trwania i zasoby budżetowe

1. Rozporządzenie niniejsze będzie realizowane od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r.

   Ramy finansowe dla realizacji niniejszego instrumentu ustala się na poziomie 2 190 mln EUR na okres od 1 stycznia 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. (siedem lat).

2. Środki budżetowe przyznane na działania określone w niniejszym rozporządzeniu zostaną ujęte w corocznym przydziale środków w ramach budżetu ogólnego Unii Europejskiej. Dostępne roczne środki zatwierdzane są przez władze budżetowe w granicach perspektyw finansowych.

3. Indykatywny podział wsparcia finansowego pomiędzy dwa aspekty LIFE+ przedstawiony jest w załączniku 2.

Artykuł 10

Monitoring

1. Dla każdego działania finansowanego w ramach LIFE+ beneficjent zobowiązany jest przedstawiać sprawozdania techniczne i finansowe z postępu prac. Sprawozdanie końcowe przedstawiane jest w terminie trzech miesięcy od zakończenia działania. Komisja określa formę i zawartość sprawozdań.

2. Z zastrzeżeniem kontroli prowadzonych przez Trybunał Obrachunkowy we współpracy z właściwymi krajowymi organami bądź departamentami kontroli zgodnie z art. 248 Traktatu, bądź innych inspekcji prowadzonych zgodnie z art. 279 lit. c) Traktatu, urzędnicy oraz inni pracownicy Komisji mogą przeprowadzać kontrole na miejscu, w tym kontrole wyrywkowe, w odniesieniu do działań finansowanych w ramach LIFE+.

3. Kontrakty i umowy, a także umowy z wyznaczonymi podmiotami, o których mowa w art. 5 ust. 2, wynikające z niniejszego rozporządzenia, muszą w szczególności zawierać postanowienia dotyczące nadzoru i kontroli finansowej ze strony Komisji (bądź jej upoważnionego przedstawiciela) oraz kontroli Trybunału Obrachunkowego, w tym w miarę potrzeby kontroli na miejscu.

4. Beneficjent pomocy finansowej zobowiązany jest przez okres pięciu lat od ostatniej płatności z tytułu danego działania przechowywać do wglądu Komisji wszelkie dokumenty potwierdzające wydatki poniesione na to działanie.

5. W oparciu o wyniki sprawozdań i kontroli wyrywkowych, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, Komisja w miarę konieczności dostosowuje początkowo zatwierdzoną skalę bądź warunki przyznawania pomocy finansowej oraz harmonogram płatności.

6. Komisja podejmuje wszelkie inne kroki w celu zweryfikowania, czy finansowane działania są realizowane we właściwy sposób oraz stosownie do postanowień niniejszego rozporządzenia i rozporządzenia finansowego (rozporządzenie Rady (WE/Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r.).

Artykuł 11

Ochrona interesów finansowych Wspólnoty

1. W przypadku realizacji działań finansowanych na mocy niniejszego rozporządzenia Komisja zapewnia ochronę interesów finansowych Wspólnoty poprzez zastosowanie środków zapobiegających oszustwom, korupcji i innym czynom zabronionym w drodze skutecznej kontroli oraz rewindykacji niesłusznie wypłaconych środków, a w przypadku wykrycia nieprawidłowości – w drodze skutecznych, proporcjonalnych i odstraszających kar zgodnie z rozporządzeniami Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 i (Euratom, WE) nr 2185/96 oraz rozporządzeniem (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady.

2. W przypadku działań wspólnotowych finansowanych w ramach LIFE+ pojęcie nieprawidłowości, o którym mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 2988/95 oznacza każde naruszenie przepisów prawa wspólnotowego bądź naruszenie zobowiązań umownych, powstałe w wyniku działania lub zaniechania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować uszczerbek dla budżetu ogólnego Wspólnot bądź zarządzanych przez nich budżetów poprzez poniesienie nieuzasadnionych wydatków.

3. Komisja ogranicza, zawiesza lub odzyskuje kwoty pomocy finansowej udzielonej na działanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, w tym niezgodności z przepisami niniejszego rozporządzenia bądź decyzji, kontraktu lub umowy, na której mocy udzielono przedmiotowej pomocy, bądź jeśli okaże się, że w działaniu bez zgody Komisji wprowadzono zmiany, które są niezgodne z charakterem bądź warunkami realizacji danego projektu.

4. W przypadku niedotrzymania terminów lub gdy postęp w realizacji działania jedynie w części uzasadnia przyznaną pomoc finansową, Komisja zwraca się do beneficjenta o przedstawienie uwag w określonym terminie. W przypadku gdy beneficjent nie udzieli satysfakcjonującej odpowiedzi, Komisja może anulować pozostałą pomoc finansową i zażądać zwrotu wypłaconych kwot.

5. Wszelkie nienależne kwoty są zwracane Komisji. Od kwot, które nie zostały zwrócone w odpowiednim czasie, naliczane są odsetki zgodnie z warunkami określonymi w rozporządzeniu finansowym.

Artykuł 12

Komitet

1. Komisję wspiera komitet, Komitet LIFE+, który jest złożony z przedstawicieli Państw Członkowskich, a przewodniczy mu przedstawiciel Komisji.

2. W przypadku gdy dokonano odniesienia do niniejszego ustępu, zastosowanie mają art. 4 i 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem postanowień jej art. 8.

   Okres ustanowiony w art. 4 ust. 2 decyzji 1999/468/WE wynosi trzy miesiące.

Artykuł 13

Ocena

Programy wieloletnie są regularnie monitorowane w celu kontroli realizacji działań prowadzonych w ramach każdego komponentu.

LIFE+ jest przedmiotem śródokresowej i końcowej oceny mającej na celu określenie jego wkładu w rozwój wspólnotowej polityki ochrony środowiska oraz sposobu wykorzystania środków.

Końcowa ocena przeprowadzana jest najpóźniej na rok przed zakończeniem programu i przedstawiana jest Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 14

Uproszczenie i konsolidacja

1. W celu uproszczenia i konsolidacji niniejsze rozporządzenie uchyla i zastępuje następujące instrumenty: rozporządzenie Rady (EWG) nr 1973/92 (LIFE) oraz rozporządzenie Rady (WE) nr 1404/96[4] (LIFE II); rozporządzenie (WE) nr 1655/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady (LIFE III) wraz z jego przedłużeniem, decyzję nr 1411/2001/WE Parlamentu Europejskiego i Rady („program miejski"), decyzję nr 466/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady („program organizacji pozarządowych"); rozporządzenie (WE) nr 2152/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Forest Focus).

2. Działania rozpoczęte przed 31 grudnia 2006 r. w ramach instrumentów, o których mowa powyżej, podlegają tym instrumentom do czasu zakończenia ich realizacji. Komitety przewidziane w ramach tych instrumentów zastępuje Komitet, o którym mowa w art. 12 niniejszego rozporządzenia. Obowiązki wynikające z powyższych instrumentów w zakresie monitorowania i oceny będą finansowane w ramach niniejszego rozporządzenia po ich wygaśnięciu.

[4] Dz.U. L 181 z 20.7.1996, str. 1.

Artykuł 15

Przepisy wykonawcze do niniejszego rozporządzenia

Komisja ustanawia przepisy wykonawcze zgodnie z procedurami określonymi w art. 12.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, […]

W imieniu Parlamentu Europejskiego	*W imieniu Rady*
Przewodniczący	*Przewodniczący*
[…]	*[…]*

ZAŁĄCZNIK 1

Przykładowe tematy i działania kwalifikujące się do finansowania

1. Tematy

Z uwagi na cele określone w art. 1 finansowanie może być udzielone między innymi na wsparcie realizacji priorytetów Szóstego Programu Działań na rzecz Środowiska, czyli:

– zmiany klimatyczne: Europejski Program Zapobiegania Zmianom Klimatycznym (wraz z następującymi po nim programami),

– natura i różnorodność biologiczna: sieć Natura 2000 (działania uzupełniające, lecz nie pokrywające się z instrumentami rozwoju obszarów wiejskich oraz spójności), czyli działania takie jak: innowacyjne podejście do zarządzania i planowania terenów oraz kosztów zarządzania niektórymi terenami, w tym terenami nowymi lub nieobjętymi przepisami o funduszach strukturalnych bądź funduszach na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, odwrócenie trendu spadkowego w zakresie różnorodności biologicznej do roku 2010, monitorowanie lasów, interakcje środowiskowe we Wspólnocie oraz zapobieganie pożarom lasów,

– środowisko i zdrowie: w tym Plan Działań na rzecz Środowiska i Zdrowia, Ramowa Dyrektywa Wodna, program „Czyste powietrze dla Europy" (CAFE) oraz strategie tematyczne dotyczące morza, gleby, miast i pestycydów,

– trwałe użytkowanie zasobów: strategie tematyczne dotyczące zasobów, zapobiegania i odzyskiwania odpadów oraz strategii zrównoważonej produkcji i konsumpcji,

– strategiczne podejście do tworzenia, realizacji i egzekwowania polityki, w tym ocena wypływu na środowisko oraz strategiczna ocena stanu środowiska,

– ocena ex-post wspólnotowych działań w zakresie polityki ochrony środowiska.

2. Działania

LIFE+ może objąć następujące rodzaje działań:

– analizy, sondaże, modelowanie i tworzenie scenariuszy,

– monitoring,

– pomoc w budowaniu potencjału instytucjonalnego,

– szkolenia, warsztaty i spotkania,

– nawiązywanie współpracy,

– platformy wymiany najlepszych praktyk,

– kampanie uświadamiające,

– działania informacyjno-komunikacyjne,

– demonstracja podejść do zagadnień polityki oraz instrumentów politycznych.

ZAŁĄCZNIK 2

Orientacyjny podział środków finansowych

(procent ogólnej kwoty)

Na każdy z dwóch komponentów programu LIFE przeznacza się orientacyjnie następujące środki:

„LIFE+ realizacja i zarządzanie”: 75–80 %

„LIFE+ informacja i komunikacja”: 20–25 %

ZAŁĄCZNIK 3

Kryteria przekazywania zadań w zakresie realizacji budżetu

Komisja zapewnia realizację działań wspólnotowych przewidzianych w ramach programu LIFE+.

Zadania w zakresie realizacji budżetu mogą być przekazywane podmiotom krajowego sektora publicznego bądź podmiotom prawa prywatnego pełniącym misję publiczną.

Właściwe władze bądź agencje (dale zwane „agencjami krajowymi") wyznaczane są przez Komisję w porozumieniu z Państwami Członkowskimi bądź przez samo Państwo Członkowskie zgodnie z postanowieniami art. 54 ust. 2 lit. c) i art. 56 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 oraz art. 38 i 39 rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2342/2002.

Komisja analizuje przestrzeganie zasad gospodarności, wydajności i skuteczności. Przed przekazaniem zadań Komisja upewnia się w drodze uprzedniej oceny, że przekazanie środków agencjom krajowym jest zgodne z zasadami należytego zarządzania finansami oraz wzmacnia wyrazistość działań wspólnotowych. Ponadto Komisja zwraca się o opinię właściwego komitetu, określonego w art. 12 niniejszego rozporządzenia.

Wyznaczenie agencji krajowych odbywa się zgodnie z następującymi kryteriami:

– organizacja ustanowiona lub wyznaczona jako agencja krajowa powinna posiadać osobowość prawną i podlegać prawu danego Państwa Członkowskiego,

– agencje krajowe powinny posiadać odpowiednią liczbę pracowników dysponujących kwalifikacjami zawodowymi w dziedzinie polityki ochrony środowiska,

– agencje krajowe powinny posiadać odpowiednią infrastrukturę, w szczególności w zakresie informatyki i komunikacji,

– agencje krajowe powinny działać w administracyjnym kontekście, który pozwala im na zadowalającą realizację zadań oraz unikanie konfliktu interesów,

– agencje krajowe powinny mieć możliwość stosowania zasad zarządzania finansami oraz warunków umownych ustanowionych na poziomie Wspólnoty,

– agencje krajowe powinny zapewniać odpowiednie gwarancje finansowe, najlepiej udzielone przez władze publiczne, oraz posiadać potencjał zarządczy odpowiedni do poziomu środków wspólnotowych, jakimi mają zarządzać.

Komisja zawrze umowę z każdą agencją krajową zgodnie z art. 41 przepisów wykonawczych (rozporządzenia finansowego), zawierającą szczegółowe postanowienia dotyczące, między innymi, określenia zadań, zasad sprawozdawczości, podziału kompetencji oraz ustaleń w zakresie kontroli. Agencje przestrzegają zasad przejrzystości, równości traktowania oraz unikania podwójnego finansowania z innych źródeł funduszy wspólnotowych, jak również obowiązku monitorowania projektów oraz odzyskiwania środków należnych od beneficjentów.

Ponadto Komisja zaświadczy, że każde Państwo Członkowskie podejmuje niezbędne kroki w celu zapewnienia odpowiedniej kontroli i nadzoru finansowego nad agencją krajową, przedstawiając Komisji – przed rozpoczęciem działalności przez krajową agencję – niezbędne zapewnienia odnośnie do istnienia, odpowiedniości i właściwego funkcjonowania agencji krajowej, zgodnie z zasadami należytego zarządzania finansami.

Agencje krajowe ponoszą odpowiedzialność za nieodzyskane środki w przypadku nieprawidłowości, zaniedbania bądź oszustwa, jakie można przypisać agencji krajowej.

Komisja we współpracy z Państwami Członkowskimi zapewnia przejście od działań prowadzonych w kontekście poprzednich programów środowiskowych do tych realizowanych w ramach programu LIFE+.

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

Policy area: 07 Environment

Activity: Environmental Programmes and Projects

TITLE OF ACTION: FINANCIAL INSTRUMENT FOR THE ENVIRONMENT – LIFE PLUS (2007-2013)

1. BUDGET LINE(S) + HEADING(S)

07 03 10 (operational)

07 01 04 05 (administrative)

[indicative budget lines; to be created in the future budget]

2. OVERALL FIGURES

2.1. Total allocation for action (Part B): € 2,190 million

2.2. Period of application: 2007-2013

2.3. Overall multi annual estimate of expenditure:

(a) Schedule of commitment appropriations/payment appropriations (financial intervention) *(see point 6.1.1)*

€ million (*to three decimal places)*

	2007	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014 >**	**Tot**
Commitments	231	252	275	294	314	336	359		2061
Payments	90	220	240	250	270	296	320	375	2061

(b) Technical and administrative assistance and support expenditure *(see point 6.1.2)*

Commitments	14	16	17	19	20	21	22		129
Payments	14	16	17	19	20	21	22		129

Subtotal a+b									
Commitments	245	268	292	313	334	357	381		2190
Payments	104	236	257	269	290	317	342	375	2190

(c) Overall financial impact of human resources and other administrative expenditure *(see points 7.2 and 7.3)*

Commitments/ payments	6.8	6.9	7.0	7.2	7.3	7.5	7.6		50.3

TOTAL a+b+c	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014 ->**	**Total**
Commitments	251.8	274.9	299	320.2	341.3	364.5	388.6		2240.3
Payments	105.8	242.9	264	276.2	297.3	324.5	349.6	375	2240.3

2.4. Compatibility with financial programming and financial perspective

[X] Proposal is compatible with existing/proposed financial programming.

This proposal is compatible with the Commission proposal for the Financial perspectives 2007-2013 [COM(2004)101 final of 10.02.2004]. It is included within the new Heading 2 "Conservation and management of natural resources"

Participation of EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries as provided for in Art (7) will be covered by Heading 4 in line with the Communication on the Financial Perspectives 2007-2013 [COM (2004) 487 final].

2.5. Financial impact on revenue:

[X] Proposal has no financial implications (involves technical aspects regarding implementation of a measure)

OR

Proposal has financial impact – the effect on revenue is as follows:

3. BUDGET CHARACTERISTICS

Type of expenditure		**New**	**EFTA contribution**	**Contributions from applicant countries**	**Heading in financial perspective**
Non-comp	Diff & Non-differentiated	YES	YES	YES	**No 2**

4. LEGAL BASIS

Pursuant to Articles 174 & 175 of the EC Treaty.

5. DESCRIPTION AND GROUNDS

5.1. Need for Community intervention

5.1.1. Objectives pursued

The general objective of LIFE + shall be to contribute to the development, implementation monitoring and evaluation of Community environment policy and legislation, in its internal dimension, as a contribution to promoting sustainable development in the Community. Financial interventions are also open to EFTA countries (members of the EEA), candidate countries associated to the EU, as well as to the Western Balkans countries.

LIFE+ will support in particular the implementation of the 6th Environmental Action Programme which aims at combating climate change, halting the decline in nature and bio-diversity, improving environment, health and the quality of life and promoting the sustainable use and management of natural resources and wastes. It will support, *inter alia*, the implementation of the EC Climate Change programme, the environment and health action plan, and actions coming out of the thematic strategies (air quality, urban environment, soils, marine environment, pesticides, sustainable use of resources and waste recycling).

5.1.2. Measures taken in connection with ex ante *evaluation*

DGENV did not foresee an ex-ante evaluation for LIFE+ in its evaluation programme for 2004. In light of the decisions taken by the Commission in the context of the 2007-2013 Financial Perspectives, this work has had to be carried out at an earlier stage than originally envisaged.

The ex-ante assessment shows that support for the environment at Community level through a dedicated instrument for the environment is relevant and justified –as an integral ingredient in the Lisbon/Gothenburg strategies. A dedicated instrument for the environment will support actions which provide value added at EU level. There will be the assurance of an adequate level of efficiency, provided that the various dedicated environment programmes are merged into one instrument.

The objectives of the dedicated instrument for the environment, LIFE+ are specifically targeted on improving policy development and implementation as a contribution to achieving wider Treaty and strategic environment policy goals set out in the 6th Environmental Action Programme. Operational objectives have been identified, with examples of related output indicators provided. The programme will be focused on the main stakeholders involved in building the environmental knowledge base, implementing policy and disseminating information.

A single instrument will be more effective in supporting environmental policy objectives. It will allow DG ENV to rationalise and streamline, bringing the management of similar activities (e.g. training, networking, monitoring support etc) under one framework in support of the achievement of environment policy objectives. One fund will facilitate a better matching of resources and policy priorities. This will reinforce the coherence of actions funded at Community level.

The multi-annual programming framework, suggested for the dedicated instrument for the environment will result in increased coherence and complementarity in the delivery of

activities. These programmes should be accompanied by a logical framework with specific objectives and related indicators to facilitate monitoring and evaluation. Details on implementation will be set out in programme guidelines. In order to achieve cost effectiveness, these provisions should aim at simplifying delivery mechanisms, optimising the use of human resources, while maintaining sound financial management. All actions will have to meet broad eligibility criteria, including demonstration of EU value added and respect of subsidiarity, complementarity and proportionality.

In general, the specific policy support nature of LIFE+ should not lend itself to duplication or overlap with other Community programmes. However, special attention will be paid in programme delivery to ensure that duplication is avoided.

5.2. Action envisaged and budget intervention arrangements

In order to achieve the main objectives described under 5.1 above, LIFE+ will be divided into 2 strands:

(1) LIFE Implementation and Governance, which will:

- contribute to the development and demonstration of innovative policy approaches and instruments including promotion of successful research results.

- contribute to consolidating the knowledge base for the development, assessment, monitoring and evaluation, including ex-post evaluation of environmental policy and legislation (through i.a studies, modelling and scenario building);

- support the design and implementation of approaches to monitoring and assessment of the state of the environment and the drivers, pressures and responses that impact on it;

- facilitate the implementation of Community environment policy, with a particular emphasis on implementation at local and regional level, through i.a. capacity building, exchange of best practice and networking, development of training modules and/or programmes;

- provide support for better environmental governance, broadening stakeholder involvement, including that of environment non-governmental organisations, in policy consultation and implementation;

(2) LIFE Information and Communication, which will:

- disseminate information and raise awareness on environmental issues;

- support accompanying measures (**such as publications, events**, campaigns, conferences,etc);

In order to achieve the main objectives, the Decision establishing LIFE+ foresees a range of possible actions. LIFE+ will support those activities which have:

- European added value: it will intervene only where there is a clear EU value added and contributes to economies of scale on a European level.

- leverage or multiplier effect: it will provide *a co-funding mechanism* with Member States, regional or local authorities and other public and private operators.

- catalytic or demonstrative character: LIFE + will support actions that show novel ways to approach and implement environment policy;

- long term perspective: LIFE + interventions will be investments for the future. They will aim at setting the foundations for sustainability e.g. building the knowledge base)

In the main, these will be:

- Analytical activities:

This type of actions will cover the carrying out of studies, surveys, evaluations, the elaboration of guides and reports and the development of common methodologies and indicators.

- Policy support actions:

This type of intervention will cover, inter alia, the financing of key networks (and notably those that facilitate stakeholder involvement throughout the policy cycle); the funding of non-governmental organisations; demonstration actions; workshops, training and other seminars and capacity building initiatives; and, exchange of best practice, all of which aims at underpinning the preparation and implementation of environment policy.

- Environmental Awareness and Dissemination activities:

This type of actions will cover among others the organisation of conferences, media campaigns, events, outreach (environment help desks) and awareness raising in support of the implementation of EC environment law and policy.

5.3 Methods of implementation

The programme will be mainly managed directly by the Commission. The types of actions may be financed either by:

- Public procurement contracts

- Grant agreements

However, part of the programme may be implemented through the delegation of budget implementation tasks to national public-sector bodied or bodies governed by law with a

public-sector mission, on the basis of national plans submitted each year (following multi-annual strategic programmes).

Technical and financial assistance will be provided, covering the whole life-cycle of projects: this will increase the efficiency of the implementation of the programme, due to the availability of scientific and technical expertise, and the potential higher proximity to the projects to be funded.

6. FINANCIAL IMPACT

6.1. Total financial impact on (ex) part B (over the entire programming period)

6.1.1. Financial intervention

	2007	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**TOT**
LIFE + Impl. & Gov.	185	202	220	235	252	269	287	1650
LIFE + Inf. & Comm.	46	50	55	59	62	67	72	411
TOTAL	231	252	275	294	314	336	359	2061

6.1. 2. Technical and administrative assistance, support expenditure and IT expenditure (commitment appropriations)

The estimated breakdown is given for one year (2007). This breakdown should not differ substantially over the whole period.

	2007
1) Technical and administrative assistance (ATA): a) Bureaux d'assistance technique (BAT) b) Other technical and administrative assistance: - intra-muros: - extra-muros:	8.0
Sub-total 1	
2) Support expenditure a) Studies b) Meetings of experts c) Information and publications	3.8 1.2 1.0
Sub-total 2	
TOTAL	14

The development of IT applications related to the programmes will be carried out through service contracts (public procurement procedures) funded via the operational budget

6.2. Calculation of the costs by type of measure/action planned in (ex) part B (for the whole programming period)

At this point in time it is not possible to provide either an accurate estimate of the number of projects envisaged for each year, or the average cost of each measure. The table 6.2 below indicates the expected breakdown of the annual allocation for one year (2007) by type of intervention.

Among the priority areas of intervention are: Natura 2000, Climate change and the Thematic Strategies.

The sum of the different measures proposed will remain within the allocation granted to the ENV policy area, following the annual budget procedure.

Commitments in € million

Breakdown	Total cost for one year (2007)
▪ Building knowledge base (studies, surveys, models, informatics support) ▪ Capacity building and implementation (training, networking, dissemination, workshops, project funding) ▪ Information and communication (Awareness raising campaigns, conferences, events, help desks, publications) ▪ Others	35 (15%) 139 (60%) 46 (20%) 11 (5%)
Total cost	231

7. IMPACT ON STAFF AND ADMINISTRATIVE EXPENDITURE

7.1. Impact on human resources

There will be no additional impact on human resources but an estimate of the staff involved in managing the financial side of the programme is as follows:

Types of post		Staff to be assigned to management of the action using existing and/or additional resources	Total	Description of tasks deriving from the action
		Number of permanent posts		
Officials or temporary staff	A	37		
	B	31		
	C	17		
Total		85		

7.2. Overall financial impact of human resources

Type of human resources	Amount (€)	Method of calculation *
Officials Temporary staff	6562.56 K	37 x 108 000 31 x 57 924 17 x 45 348
Total	6562.56 K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

The human and administrative expenditure requested under the LIFE+ programme are in line with the current situation for DG Environment. In principle, no extra human resources will be required in relation to this programme until 2007: however, the allocation of the resources will depend, on one hand, by the internal organisation of the new Commission, and on the other hand, by the possible reallocation of the HR between services following the adoption of the new financial perspectives.

In any case, the level of expenditure for human and administrative resources (including IT expenditure) for LIFE+ will remain within the allocation granted by the Budgetary Authority each year in the course of the budgetary process for policy area Environment.

7.3. Other administrative expenditure deriving from the action

There will be no overall increase in the DG's administrative expenditure on meetings and missions. As an indication, the following table shows the likely costs of the regulatory committee meetings for the programme, which will be financed out of the DG's annual allocation for this type of expenditure.

Budget line (number and heading)	Amount €	Method of calculation
Overall allocation (Title 07) 07031 – Committees [1] 07030 – Experts meetings 07010 – Missions Other expenditure (specify)	100K 110K	4 meetings x 25 members x €1K 110 missions x €1K
Total	210K	

The amounts are total expenditure for twelve months.

[1] Specify the type of committee and the group to which it belongs.

I.	Annual total (6.2 + 6.3)	6 772 560
II.	Duration of action	7 years
III.	Total cost of action (I x II)	47 407 920*

This amount is purely indicative. The cost of the 7-year period will not result from the simple multiplication of the 2007 amount: a small increase in the allocation is foreseen for every subsequent year (see table 2.3(c); the amount for the 7-year period is estimated at € 50.3m instead of the € 47.4m resulting from the table above).

8. FOLLOW-UP AND EVALUATION

8.1. Follow-up arrangements

Each file - grant agreement or market contract – is followed by the responsible Commission service. All files are monitored during the whole life-cycle. Beneficiaries of community grants and/or contributions are required to report to the Commission on the implementation of the projects/activities (from both the technical and the financial viewpoint). A report is also required to contractors after the completion of their work. All these provisions, including modalities, conditions, deliverables, etc. are included in the grant agreements and in the public procurement contracts.

All the procedures for the implementation and the follow-up of this programme will be in compliance with the provisions of Council Regulation (EC, Euratom) N° 1605/2002 of 25 June 2002 on the Financial Regulation applicable to the general budget of the European Communities.

8.2 Arrangements and schedule for the planned evaluation

As provided for under Article 13 of the Regulation, the multi-annual programmes will be monitored regularly in order to follow the implementation of activities carried out under each strand. The programme, LIFE+, will be subject to a mid-term and final evaluation in order assess its contribution to the development of Community environmental policy and the use made of the appropriations. The final evaluation will be carried out not later than one year before the programme ends and shall be submitted to the EP and the Council.

9. ANTI-FRAUD MEASURES

As stated in point 8.1 above, potential beneficiaries and contractors shall comply with the provisions of the Financial Regulation and provide the evidence of their financial and legal soundness.

For grants, they are required to supply provisional statements of income and expenditure related to the project/activity for which funding is requested. Payments are made on the basis of the terms and conditions related to the grant agreement and on the basis of expenditure and income statements duly certified by the beneficiary and checked by the relevant service of the Commission. On the spot controls are also possible and beneficiaries are required to keep all details and supporting documents for a period of 5 years after the completion of the project.